

Warszawa, dnia 21 stycznia 2010 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

DNAP-II-0700-675/09/2/MZa
dotyczy: BPS/DSK-043-2290/09
BM-1-0700-675/09/3

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 22.01.2010

nr. 36 podpis.

S P I S T A
Marszałek Senackich
wpłynęło dn. 26.01.10
nr. 516 podpis.

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

honorowy Panie Marszałku.

W związku z oświadczeniem Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Pana Jana Wyrowińskiego w sprawie praktyk rad izb notarialnych ograniczających dostęp do aplikacji notarialnej osobom, które zdały egzamin na aplikację notarialną w 2009 r., uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Należy podzielić ocenę Pana Senatora, że uzależnienie rozpoczęcia szkolenia na aplikacji notarialnej od znalezienia patrona jest sprzeczne z prawem. Zgodnie bowiem z art. 73 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286), rady izb notarialnych mają obowiązek organizowania i prowadzenia aplikacji. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie organizacji aplikacji notarialnej (Dz. U. Nr 258, poz. 2169 z późn. zm.) obliuguje radę izby notarialnej do wyznaczenia patrona dla aplikanta.

W 2009 r. egzamin wstępny na aplikację notarialną zdało 1071 osób, co w porównaniu do lat ubiegłych stanowi znaczący wzrost - w roku 2006 pozytywny wynik z egzaminu na aplikację uzyskało 26 osób, w 2007 - 362 osoby, a w 2008 - 302 osoby.

Aktualnie - na 3 latach aplikacji - aplikantów notarialnych jest łącznie około 1700, natomiast liczba notariuszy w Polsce wynosi ok. 2070.

Wobec tak znacznego wzrostu liczby aplikantów, po egzaminie w 2009 r. pojawiły się problemy z wyznaczeniem patronów dla pierwszorocznych aplikantów, jakkolwiek obowiązujące w tym zakresie przepisy regulują

mechanizm wyznaczania patrona dla osób wpisanych na listę aplikantów notarialnych.

Odnosząc się do wskazanych w oświadczeniu sprzecznych z prawem działań rad izb notarialnych, informuje, że istotnie w czterech izbach notarialnych (RIN w Poznaniu, Katowicach, Szczecinie i Krakowie) podjęto uchwały, uzależniające rozpoczęcie aplikacji od znalezienia przez aplikanta patrona. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie wezwał te izby do zmiany lub uchylenia sprzecznych z prawem przepisów. W przypadku uchwały podjętej przez Radę Izby Notarialnej w Poznaniu, Minister Sprawiedliwości w dniu 31 grudnia 2009 r. złożył w trybie art. 47 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, skargę do Sądu Najwyższego o uchylenie uchwały. Skargi do SN zostaną złożone również w przypadku uchwał pozostałych RIN, jeśli nie zostaną w wyznaczonym czasie zmienione.

Minister Sprawiedliwości na bieżąco monitoruje działania wszystkich izb notarialnych w zakresie realizacji obowiązku wyznaczenia patronów. Rady izb notarialnych, które nie podjęły jeszcze stosownych uchwał w sprawie wyznaczenia patronów, zostały wezwane do ich podjęcia, w trybie art. 48 ustawy – Prawo o notariacie.

W sprawie wyznaczenia patronów dla wszystkich aplikantów wpisanych na listę, Minister Sprawiedliwości zwrócił się również do Prezesa Krajowej Rady Notarialnej.

W celu wsparcia samorządu notarialnego w rozwiązaniu tego problemu, na naradzie w dniu 7 grudnia 2009 r. Minister Sprawiedliwości uzgodnił z prezesami sądów apelacyjnych i okręgowych, że poczynając od stycznia 2010 r. wszyscy aplikanci wpisani na listę będą mogli rozpocząć odbywanie 6 – miesięcznej aplikacji w sądach, zgodnie z § 9 rozporządzenia w sprawie organizacji aplikacji notarialnej. Z początkiem stycznia 2010 r. wszyscy aplikanci (zarówno ci posiadający patrona, jak i nie mający wyznaczonego patrona) z 4 izb (Warszawy – największa liczba aplikantów w Polsce, tj. 296 na I roku, Lublina, Łodzi i Białegostoku) rozpoczęli praktyki w sądzie.

Podjęte przez Ministra Sprawiedliwości i samorząd działania spowodowały, że w porównaniu do sytuacji z listopada 2009 r., kiedy tylko 40 % aplikantów miało patrona, w chwili obecnej zostało objętych patronatem ponad

70 % aplikantów. W najbliższym czasie odbędą się kolejne posiedzenia rad, w których powinny zostać podjęte uchwały o wyznaczeniu patrona.

Dodatkowo Minister Sprawiedliwości podjął decyzję o nowelizacji rozporządzenia w sprawie organizacji aplikacji notarialnej, której celem jest umożliwienie wszystkim aplikantom, którzy nie rozpoczęli zajęć seminaryjnych na początku stycznia 2010 r. (z powodu braku patrona), rozpoczęcie tych zajęć w terminie późniejszym, jednak bez konieczności oczekiwania na rozpoczęcie kolejnego roku aplikacji. Projekt rozporządzenia został już przesłany do zaopiniowania Krajowej Izbie Notarialnej oraz do uzgodnień międzyresortowych.

Wielokierunkowość podjętych działań przyniosła zatem rezultaty w postaci zapewnienia patronatu dla większości aplikantów.

Należy oczekiwać, że w najbliższym czasie problem patronatu zostanie ostatecznie rozwiązany i wszystkie osoby, które zdały egzamin wstępny na aplikację notarialną oraz zostały wpisane na listę aplikantów, będą mogły rozpocząć aplikację.

z powrotem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Jacek Czaja
PODSEKRETARZ STANU